1) HEADLAM, T. E.

2) MONRO, A., Tertius

DISSERTATIO MEDICA

INAUGURALIS

DE

PALPITATIONE.

DISSERTATIO MEDICA
INAUGURALIS,
DE
PALPITATIONE;

QUAM,

ANNUENTE SUMMO NUMINE,

EX AUCTORITATE REVERENDI ADMODUM VIRI,

D. GEORGII BAIRD, SS. T. P.

ACADEMIÆ EDINBURGENÆ PRÆFECTI;

NECNON

Amplissimi SENATUS ACADEMICI Consensu; et

Nobilissimæ FACULTATIS MEDICÆ Decreto;

PRO

GRADU DOCTORIS,

SUMMISQUE IN MEDICINA HONORIBUS AC PRIVILEGIIS

RITE ET LEGITIME CONSEQUENDIS;

ERUDITORUM EXAMINI SUBJICIT

THOMAS EMERSON HEADLAM,

ANGLUS:

SOCIET. REG. MED. EDIN. SOC. EXTR.

ET NUPER PRÆSES ANNUUS;

SOCIET. NAT. STUD. EDIN. PRÆS. ANN.

NECNON SOCIET. SPEC. SOC.

Ad diem 24. Junii, horâ locoque solitis.

EDINBURGI:

EXCUDEBANT ADAMUS NEILL ET SOCII.

M DCCC.

WELLCOME
HISTORICAL
MEDICAL
LIBRARY

AMICO SUO,

JOHANNI ALLEN, CHIRURGO,

EDINBURGI

DE PHYSIOLOGIA

PRÆLECTORI SOLERTISSIMO,

OBSERVANTIÆ TESTIMONIUM,

HOC OPUSCULUM

SACRUM ESSE

VULT

AUCTOR.

—— Seu mobilibus vitis inhorruit
Ad ventum foliis, seu virides rubum
Dimovere lacertæ,
Et corde et genibus tremit.

HORAT.

Charles Best Esqr
from his friend
The Author

DISSERTATIO MEDICA

INAUGURALIS

DE

PALPITATIONE.

EX quo primùm celeberrimus HARVEIUS circuitum ſanguinis deprehendit et demonſtravit, in explorandas vires quibus circuitus iſte efficitur, et uſus quibus ſubſervire poteſt, diligenter incubuere philoſophi medici. Admirari neceſſe eſt, quàm latè pollent hæ variæ vires, necnon quàm mirabili et accuratâ concinnitate ſibi invicem connectuntur

varia corporis organa quæ huic operi inserviunt. Actiones enim cordis auricularum, ventriculorum, et arteriarum, sibi alternis vicibus, pulcherrimo ordine succedunt. Ex quovis casu corporis, vel salubris vel morbidi, clarissimè compertum est, quàm omninò pendeant ex hoc opere momentoso, omnes partes corporis, et omnes processus. Hinc, in plerisque morbis, morbidæ affectionis gradum, magnoperè indicat circuitûs perturbatio. Cessat plerumque hæc perturbatio, cessante morbo unde oriebatur. Crebrò tamen evenit, ut vel durante causâ, vel ex corporis temperie cuique propriâ, cor sit tam facilè et tam frequenter perturbatum, adeò in fungendis suis officiis abnorme, ut morbum exhibeat, æquè propter symptomata injucundum, ac propter mala sequentia formidabilem. Hinc materiam duxi, non levem credo neque inutilem, tentaminis inauguralis, quippe qui vellem ordinis ergo lucidi, palpitationem tractare utì affectionem

affectionem idiopathicam, et de morbis ſtructuræ organicæ differere, utì affectionis hujuſce cauſis.

Palpitatio, ſi definiatur, " Motus cordis vehemens, abnormis," leves illos impetus complectitur, quos morbidos vix appellare licet, quoniam ex violentis et brevè durantibus cauſis oriantur. Diſcrepant ſolummodò inter ſe, gradu ſeveritatis paroxyſmi, et facilitate quâ in ægrotum irruunt. Ab hâc levi formâ, viribus gradatim et diverſè creſcentibus, progreditur morbus in acutum illum paroxyſmum qui dolores quàm ſeveros infert, et aſpectum induit unde extrema reformidentur.

Supervenit aliquando paroxyſmus ex cauſis maximè fixis et inſanabilibus, haud alio comitatus ſymptomate quàm pulſibus arteriarum crebris et tenuibus. Plerumque tamen, aggrediente morbo, reſpiratio inſolitâ celeritate laborat,

laborat, et anxietas quædam circum præcordia plùs minúsve affert doloris. Durante paroxyſmo, æger ſæpe dolorem perſentit acutum in regione cordis, vel per thoracem vibrantem *, ſæpe etiam ibidem gravitatem tantummodò, vel dolorem hebetem et univerſum.

Variant arteriarum pulſus, æquè ex morbi ſtatu, atque ex ægroti ætate aut ſexu; utique inciderint hæ cauſæ, modò rari erint, duri et vibrati, modò debiles, inæquales et intermittentes. Plerumque accelerantur, adeò ut interdum numerari nequeant. Fiunt interdum adeò tenues ut ad carpúm non dudum perſentiantur; aliàs multò pleniores fiunt et vehementiores, præſertim ſi inciderit amplificatio univerſa molis cordis, vel dilatatio cujuſdam ejus cavi. Intermiſſio et irregularitas ſæpius obveniunt,

* Dr HUNTER, Lond. Med. Obſ. vol. I.

obveniunt, ſi morbus ſit organicus, præſertim ſi contigerit oſſificatio quædam circum valvas; aliquando tamen hoc ſignum paroxyſmos comitatur leviſſimos, apud infantes potiſſimùm et ſenes. Pulſus cujuſdam multùm intermittere, interdum vel novem ſpatio momentorum ſunt ſoliti, cujus ventriculum duabus ſanguinis libris refertum VESALIUS poſt mortem reperit. Pulſus equidem intermittere obſervantur, multis in caſibus ubi palpitationes ſunt certo ordine et lege conſtantes, et ſæpe quidem pulſatio ad coſtas non reſpondet pulſui ad carpum.

Quando morbus aſpectum graviſſimum induit, cordis motus clarè oculis conſpiciuntur, et venæ jugulares, et arteriæ carotides, pariter convulſæ ſunt; atque agitatio eſt ſæpe tam violenta, ut æger illam, non ſolùm ſentiat, verùm audiat. Vaſa capitis ſanguifera turgent; nunc cephalalgia ſentitur acuta, nunc obveniunt

universa

universa sensuum perturbatio, vertigo et tinnitus aurium. Tremor omnium musculorum, et alternæ frigoris et caloris vices, vel frigoris tantùm brevis et intermittens sensatio, comitantur paroxysmum.

Quis nunc enarrabit dolorem ægroti vultu depictum? vel angorem mentis, anxiæ, debilitatæ, timidæ, irritabilis? Paroxysmo manente violento, symptomata superveniunt unde primùm ingravescere videtur; sensim verò cessat ægri et morbus et cruciatus. Lassitudine laborat universâ, et musculi in respirandum necessarii laboribus succumbunt suis. Deliquium et syncope superveniunt, præeunte interdum sensu angustiæ pharyngis et instantis suffocationis.

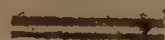
Spatium temporis quo paroxysmi et intervalli durant admodum variat. Morbus interdum haud omninò diminuitur. Hoc raròtamen

men accidit, etiam in organicis affectionibus maximè perturbatis. Crebrò autem cor manet continuò præter naturam agitatum, anxietatem afferens circa thoracem, et ſpirandi difficultatem.

Maxima debilitas plerumque conſequitur, et morbida illa corporis et animi irritabilitas, unde ſæpe oritur affectio, ſæpe etiam, eâdem durante affectione, vel generatur vel ingraveſcit. Sunt prætereà quædam ſigna caſu evenientia, ſcilicet flatus, anorexia, alvus aſtricta, vel quæ denique primas vias quoquomodo malè ſe habere indicant. Ex his ſignis paroxyſmum comitantibus, æquè ac ex viribus et uſibus organorum morbo affectorum, timere neceſſe eſt multas morbidas totius corporis affectiones diutius manſuras. Præter ſyncopen vel apoplexiam, quæ proximè inſtant, haud rarò ſuperveniunt aſthma, dyſpnœa, hydrops, præcipuè pericardii et thoracis.

Quamvis

Quamvis organa haud læſa fuerint anteà, durante tamen palpitatione, plerumque fiunt morbida.

CAUSÆ.

Causæ quæ ſtatum illum fibrarum muſcularium efficiunt, unde oritur aucta mobilitas, ut quidam aiunt, vel morbida irritabilitas, utì malunt alii, maximè corpus in hunc morbum prædiſponunt. Status ille oriri debet vel ex plethorâ vel ex debilitate, et præſertim ubi vaſa ſunt plena, ſimul ac ſolida laxa ſunt et debilia. Hinc palpitatio ſæpe ſignum eſſe videtur, hyſteriæ, arthritidis, et aliorum morborum in quibus hæc prædiſpoſitio maximè patet.

Morbus

Morbus hic in fœminas potiùs quàm in mares incidit, et in utrofque eo potiffimùm ætatis gradu, cùm corporis temperies, jamjam pubefcens, inter pueritiam et maturos annos fluctuat, cùm nondum fe in nova fua munera accinxit, cùm animi concitatur affectionibus hactenus ignotis, et fentiendi facultas fit indies tenerior et acutior.

Evacuationes repreffæ vel menfium vel hæmorrhoidum, frequens concubitus, intemperantia, nimiùm in literas incumbere fine exercitatione corporis, vigiliæ nocturnæ, et quorundam medicamentorum frequentior ufus, utpotè hydrargyri et aliorum, in palpitationem maximè prædifponunt; præfertim verò affectiones animi doloriferæ, anxietas, fpei fruftratio, vel infauftus amor, tacitâ tabe marcefcens. Tempore verno vel æftivo fæpius evenit; aliquando tamen tempeftate humidâ, et hyeme, quando domi nimiùm manere et

corpus parùm exercitare unumquemque ferè cogit nostri cœli intemperies. Si morbus verò constans sit et permanens, non talibus pendet ex causis, nisi quod paroxysmos interdum excitent.

CAUSÆ EXCITANTES.

Cor variis modis formam suam et magnitudinem mutare potest, et structurâ suâ adeò deturbari ut palpitatio exinde eveniat. Senacius animum advertens in debiliores parietes dextri cordis ventriculi, hoc inde consequi existimat, dextrum esse cavum quod plerumque dilatatur. Morgagnius * autem, suâ et aliorum experientiâ fretus, frequentiorem esse afferit dilatationem cavi sinistri. Dextra auricula crebrò, sinistra perrarò, aneurismate afficitur. Ubi contigerit ea dilatatio, tàm structurâ

* Morgagn. Epistol.

ſtructurâ quàm magnitudine, cor à ſtatu naturali deceſſiſſe compertum eſt. Interdum quò ſit amplius eò tenerius, et vi muſculari minùs pollet. Aliquando multò durius, et materia illic cretoſa vel oſſea deponitur *.

Structura interdum valvarum cordis membranoſa in duram cartilaginem, vel demum in verum os, convertitur, adeò ut non ampliùs ſummis muneribus fungi poſſit, neque oppoſitæ cordis partes in æquipondio poni. Exinde ſanguinis circuitus ſit abnormis, neque muſculi cordis more ſolito, ut ullo niſu penitùs ſua depleat cava, excitantur. Exempli gratiâ ; cùm valvis arteriæ magnæ ſemilunaribus accidunt vitia, arteriâ ſeſe contrahente, denuò in ventriculum ſanguis retropellitur, atque eundem citiùs diſtendit. Renixu adeò aucto, ægriùs à pulmonibus atque ventriculo

dextro

* SENAC. de Cœur.
BAILLIE, Faſcic. prim.

dextro recipitur. Ex hâc igitur causâ oritur palpitatio, et plerumque utriusque ventriculi aneurisma. Similiter, si valvæ sint morbidæ dextri ventriculi et auriculæ, crebrò fiunt causæ excitantes æquè palpitationis ac aliorum morborum cordis organicorum.

Est quædam species morbi valvarum quæ hactenus haud omninò ferè innotuit; et quantùm ipse comperi, unica est ægri historia, à Senacio memorata, cujus valvæ mitrales et columnæ carneæ sinistri ventriculi fuere ossificatæ, et cor sinistrorsùm dilatatum. Dr Rutherford, qui huic rei diligenter incubuit, pluribus in casibus veram deprehendit ossificationem valvarum mitralium, et dilatationem inde ortam auriculæ sinistræ. Ex his dissectis, specimina ille possidet anatomicè præparata. Valvæ aliquando sunt naturâ haud perfectè formatæ, et inde sanguinis refluxum cohibere nequeunt, neque congestioni

in

in quolibet cavorum contrahentium obſtare. Palpitatio ſæpe conſequitur aneuriſma in arteriis majoribus, præſertim in aorta, ad fornicem ejus vel deſcenſum, in ramis carotidis, et cæteris. Rariùs verò evenit, quò longius diſtat à corde dilatatio.

Sunt variæ præter has cauſæ, quæ ſanguinem de curſu ſuo libero et conſtanti deturbant, unde eveniant congeſtio, irritatio, et palpitatio. Tumorem inter arteriam magnam et pulmonalem, unciam unam pondere æquantem, ita collocatum GARNERIUS repererit, ut ſanguini propulſo obſiſtens in utroque ventriculo aneuriſma efficeret.

Eſt aorta interdum præter naturam parva, et cavum arteriæ pulmonalis propemodùm vel omninò deletum conſtitit, unde tranſmiſſio ſanguinis à corde magnoperè impediri ſolet. Aliquando etiam pariter tranſmiſſionem

hanc

hanc impediunt pulmonum morbi, utpotè pleurifis, afthma, phthifis, peripneumonia notha, vel bronchiorum offificatio *.

Maxima eft plerumque cordis irritatio, vel ex aqua in pericardio collectâ, ex inflammatione ipsâ, vel ubi, præeunte inflammatione, membrana cordi adhæreat.

Polypi, vel concretiones glutinofæ, olim in corde exiftere, et inde fanguinis curfui obftare, et cor ipfum irritare, exiftimabantur. Eoúsque valuit hæc notio, ut concretiones iftæ fæpiffimè recenferentur utì proximæ mortis caufæ. KERKRINGIUS primùm fufpicari aufus eft tales concretus in ipfo mortis articulo formatos effe, per feparationem fpontaneam fanguinis craffamenti et feri. Utrum tumores hoc modo fieri poffint, difficillimum effet

* SENAC. de Cœur.

eſſet probatu, etſi talia diſſecantibus comperta ſunt morbida phænomena, ubi ſigna anteà extiterant quæ inde oriri expectarentur. Plerumque tamen concretus polypoſi in vivis formari nequivere, quoniam comperti ſunt ſine ullâ antecedente cordis actionis perturbatione, dummodo ſint ita poſiti, ut ex neceſſe ſanguinis circuitum perturbaverint. Tota interdum cavitas ventriculorum, et fauces arteriarum juxta jacentium, his maſſis ferè complentur.

Sunt quædam aliæ cauſæ excitantes, ſcilicet, quæ oxygenationem ſanguinis neceſſariam lædunt; ſi ſanguis enim vim ſuam ſolitam perdat ſtimulandi et excitandi contractionem, fit inde in corde congeſtio. Eadem quoque eſt vis cauſarum illarum quæ ſanguinis per pulmones fluxum impediunt. Clariſſimè verùm patet, ubi ex malâ corporis partium formatione, ſanguis à dextro in ſiniſtrum cordis latus

latus tranfiens, fe non fubjiciat proceffui refpirationis folenni. Sic interdum foramen ovale et canalis arteriofus manent aperti, et meatus patet per feptum ventriculorum, &c. quando paroxyfmi feveriores ex caufis leviffimis evenire folent.

Palpitationis caufæ excitantes temporaneæ admodum funt variæ, et ejufmodi plerumque ut fanguinem fubitò in cor propellant, (præfertim fi inde converfio à ftatu venofo in arterialem impediatur), et, ut irritationem inducant, vel fyftematis univerfi, vel vafcularis tantùm, vel circa regionem cordis et pulmonum. Palpitatio fæpe proximè excitatur, magno quovis labore, vel impetu fubito ; utpotè faltu vel curfu, vomitandi vel parturiendi nixu, nimio potûs fpirituofi ufu, et ftimulis aliis internis, magno calore extero, actione gafium quæ refpirationi noceant, vehementi aliquâ animi perturbatione, utpotè irâ, gaudio infolito,

infolito, aliisque; fæpe etiam fupervenit ex frigore fubitò in corporis fuperficiem adhibito, fæpe ex dolore quovis acuto. Ligamina extremorum arctiora, irritatio morborum vel febrilium vel eruptivorum vel inflammatorum, vermium, aciditatis, vel cruditatis in primis viis, et præfertim onus diaphragmati incumbens ftomachi turgentis, vel ex cibo nimiùm fumpto, vel ex flatu, et uteri gravidi, fæpiffimè paroxyfmum inferunt. "In vene-"ris actu," ut ait Platerus, "fibi ftatim "palpitationem fupervenire folere, quidam "mihi faffus eft, ab eâque adeò fe angi, ut "nifi defifteret, fuffocaretur, quod et tandem "illi accidit." Ex nimiâ etiam exinanitione, et ex magnâ debilitate, evenire folet.

Sæpe lætitiam epularum perdidit, poft prandium eveniens, vel ftatim, vel paucarum horarum fpatio. Oritur interdum ex corporis pofitione dormientis, jacentis fcilicet vel

in tergum vel in latus ſiniſtrum. Si inde verò oriatur, præeunt plerumque ſomnia horribilia, ſenſus moleſti, et anxietas dolorifera incubi :

> " Whilſt with quick ſighs and ſuffocative breath,
> " The interrupted heart-pulſe ſwims in death."
>
> DARWIN.

Si palpitatio ſit ſeverior, vel frequentiùs vel vehementiùs ægrum aggrediens, et præſertim ſi ex morbo organico oriatur, ſæpe à leviſſimâ quavis inducitur animi perturbatione, à motu corporis quolibet levi, etiam inter cibum atque potum ſumendum, vel fæces dejiciendas. Homini cui aſſidebat MORGAGNIUS ita res ſe habebat, ut neque decumbere, neque inteſtinorum aut veſicæ onus deponere, neque adeò alimenta deglutire poterat, quin ferè paroxyſmus illicò excitaretur, præſentem ſuffocationem ipſamque propemodùm mortem aliquando intentans.

RATIO SYMPTOMATUM.

Clarè patebit ſymptomatum ratio, ſi cauſas unde orta fuerint recenſeamus. Oriri videtur cordis nimia et morbida actio, ex fibris ejus muſcularibus nimiùm mobilibus, qui more inſolito irritantur. Pariter erit tremor cæterorum corporis muſculorum. Vires quidem muſculares credendum eſt valdè pendere ex debito ſanguinis arterialis fluxu. Hinc ſæpiſſimè accidit, ſi in corde ſanguis deoxydatus congeratur.

Ubi ſanguis circa cor et pulmones coacervatur, haud mirum eſt ſi oppreſſio ſentiatur, et difficilis ſit reſpirandi labor; et ſi ex uni-

verſâ

versâ thoracis deturbatione, et ex læfione forfan nervi phrenici finiftri, æger dolore acuto afficiatur.

Pulfus plerumque tenuis eft et intermittens, æquè propter obftructiones quæ adfunt, ac propter ventriculorum contractionem minùs robuftam et perfectam, præfertim fi fanguis non ftimulet fatis neque excitet actionem arterialem; plerumque quidem minor copia fanguinis per arterias in hoc morbo tranfit. Cephalalgia, et fenfuum tumultuatio, à congeftione fanguinis in vafis capitis manifeftè oriuntur.

Certamen fenfationum doloriferarum, cordis mufculorum actio, et procefsûs refpirationis difficultas, fatis caufam præbent, unde fupervenire debent, et languor qui comitatur paroxyfmum, et fyncope quâ terminatur.

Qui

Qui palpitatione laborant, ſæpe imaginationi morbidæ ſuccumbunt; inde dormientibus, quando minùs ſolito pollet voluntas, per irritationem vel oppreſſionem circa thoracem, horribilia ingruunt ſomnia.

Ut rationem reddamus ſymptomatum dyſpepſiæ, ſat erit meminiſſe cordis actionem, et ſanguinis virtutes, in ſecretionis ſtatum, et præſertim in concoquendi vim, plurimùm valere.

Si ſanguinis curſus in auriculam dextram impediatur, impedietur pariter in extremis venis; inde magìs per vaſa exhalantia avolare fluida, et inde affectiones hydropicæ evenire debent.

Aſthma et phthiſis cum pulmonum obſtructionibus intimè connectuntur. Ex diſtentione

cordis

cordis parietum, ſæpe originem habuere et diu permanent, debilitas et dilatatio.

DIAGNOSIS.

Dignoscere cauſas unde oriatur palpitatio, æquè difficile eſt, et maximi momenti; et quamvis præcepta multa, et univerſa et propria, tradi poſſint, multa tamen neceſſe eſt ſe doceat, ſuâ curâ et judicio, quiſque medicus, quem, in omnibus quæ ægri hiſtoriam, indolem, aut præcedentes morbos, ſpectant, certiorem fieri oportet; et multùm quoque ex ipſo ægro diſcat, ſi animum vertat in ſigna comitantia, et in medicamentorum virtutes, utrùm vim morbi minuant vel urgeant.

Palpitationis

Palpitationis quæ evenit ex debilitate vel irritabilitate morbida, leviores ſunt aggreſſiones et ocyùs tranſeunt, dummodò remiſſiones integriores ſunt et diutiùs manent. Hinc potentiores fieri debent cauſæ temporaneæ unde neceſſe eveniat. Hæc ſpecies eſt quæ evenit plerumque pubertatis ævo, quando ſæpius adſunt ſyſtematis nervorum mobilitatis auctæ ſigna; vel ſi laboret forſan æger, vel olim laboravit, hyſteriâ, melancholiâ, arthritide, vel vermibus. Paroxyſmi etiam ſenſim attenuantur, uſu medicamentorum roborantium, aëre ſalubri, modicâ corporis exercitatione, vel ætate provectiore, quæ robur ſimul et maturos annos ſecum afferat.

In ſpecie cardiacâ, videlicet quæ à vitiis cordis organicis pendet, paroxyſmi plerumque ſunt ſeveriores, ægrotusque raró integrâ fruitur, vel palpitationis, vel ſignorum aliorum moleſtiam afferentium, remiſſione. In

hâc

hâc ſpecie, dolor ſæpe à thorace retrorſùm ad ſpinam ſentitur. Sæpe etiam occurit morbus ſeneſcentibus annis, quando arteriæ vim ſuam reſiliendi amittunt; et LANCISIUS teſtatur de centum ſponte ortis aneuriſmatibus, plus quinquaginta in guloſis et biboſis, ſe vidiſſe.

At ſanè variæ cordis ſtructuræ læſiones, vix aut ne vix quidem poſſunt à ſe invicem internoſci. Palpitatio autem magìs notabilis, et pulſibus arteriarum maximè reſpondet, cùm ventriculi dilatatione provenit. In ventriculi vel auriculæ dextræ aneuriſmate, cor haud adeò manifeſtè micare videtur. Eſt itidem quoque tantus in venâ cavâ ſanguinis renixus, ut venæ jugulares pulſus arteriarum æmulentur. Hinc ſæpe ab eo renixu hydrops graſſatur.

Sanguis

Sanguis per valvas malè ſuis muneribus fungentes, huc illuc irruens, interdum ſibilum elidit, et eſt audire quendam quaſi ſtridorem ab oſſe vel cretâ in valvis coacervatis. Hoc ſignum, æquè ac venarum pulſus jugularium, ſi adſint, ſatis proprium cordis aneuriſmatis præbet indicium.

Cor inferius, propter magnitudinem, aliquando micare compertum eſt, quod ſe ſentire, necnon dilatationem ipſam, opinantur ægri. Dr FERRIAR *, autem, in quibuſdam ægris, inter palpitationem, cor in coſtam nonam vel decimam inniti comperit, in quibus poſt mortem vix erat præter naturam amplum. Parietes autem craſſiores fuere, et pericardio pleuræque in latere ſiniſtro arctiſſimè connexæ. In his præerant ſigna carditidis.

* Medical Hiſt. and Reflections.

Cùm cor hujusmodi præter naturam partibus vicinis annectitur, actio ejus, utì ait SENACIUS, potiùs tremor esse quàm palpitatio videtur.

Si in dextro latere cor micare videatur, crebro usu compertum est, vitium esse in ventriculo vel auriculâ dextrâ; rara etsi extent exempla, eodem auctore, cordis à situ naturali abscessu detrusi.

Morbi qui à statu foraminis ovalis arteriæ pulmonalis vel canalis arteriosi pendent, qui pulmonum functionem adeò impediunt ut sanguis mutationes suas solitas subire nequeat, plerumque à languore, vel colore cutis livido neque florente, dignosci possunt. Puer equidem cœruleus, rarò nisi paroxysmo correptus convulsivo, palpitatione laborare solet. Exempla hæc corporis malè formati, utì ex structurâ progrediuntur, ita plerumque primis an-

nis

nis certiſſimis ſignis patent. Interdum ſigna admodum certa affectionis morbidæ infans non exhibebit, niſi duo vel tres annos natus, quando ſymptomata illa indies ingraveſcent, ubi vires ſuas muſculares infans quæret et exercebit.

Cùm angina pectoris à paris cordis ſtructuræ læſione, quâ aneuriſma, naſcatur, ſcilicet à valvis et parietibus cordis, oſtiis aortæ, vel bronchiis durioribus, et nimirùm oſſeis factis, perdifficile erit, neque multùm refert, illum ab ipſo aneuriſmate diſtinguere. Erit equidem veriſimile, dilatationem eſſe deinceps orituram. Anginæ pectoris autem ſigna, ſine quavis ſtructuræ læſione patefactâ, aliquando accidunt; quibus igitur modis hæc à ſignis aneuriſmatis propriis diſcrepent, exponere conabor.

Incidit angina pectoris ferè ſolummodò in ætate provectiores. Maximè ingruit, poſt frigus nimium, vel poſt alternas frigoris et calo-

ris vices; cùm aneurisma sæpius enixus subitos et vehementes consequitur.

Spirandi difficultas, anginæ pectoris signum, ægris in latus cubantibus, parùm augetur. Aneurismate laborantes, rectâ cervice multò faciliùs spiritum trahunt. Angina verò pectoris, maximè innotescit dolore acuto, vel constrictione lateris sinistri thoracis, qui per pectus interdum transversè micat, et per viam musculi pectoralis, et bicipitis, progreditur.

PROGNOSIS.

Descriptioni accuratæ, causarum unde ortus fuerit morbus, necesse est innitatur

prognosis.

prognoſis. Vix quidquam timendum erit, ſi morbus, ex cauſis temporaneis tantùm oriatur, quæ affectionem morbidam, nequaquam denotant; ſi ex mutuo partium diſtantium affectu eveniat, vel ſi ſignum ſit morbi curatu facilis; ſi animi affectionibus quibuſdam concitetur, utpotè melancholiâ vel mœſtitiâ ſubitâ; ſi corporis cruciatus inſolitos, vel ſi plethoram vel debilitatem fortuitam, conſequatur; ſi, demùm, ſignum ſit hyſteriæ, amenorrhœæ, dyſpepſiæ, arthritidis, vermium, aut morborum ſimilium, optima auſpicari licet.

Nihilominùs eſt, ubi hinc ortus paroxyſmus, tam vehemens eſt, et in ſyſtema univerſum tantâ vi ingruit, ut morbos inferat quibus obſtare medicina nequeat. Varii pulmonum morbi poſt palpitationem ſæpiſſimè ſuperveniunt.

Palpitatio,

Palpitatio autem cardiaca, ne in lethales prodeat exitus, maximè cavere oportet; et ex periculo, ne hanc formam induat, præcipuè timenda eſt, palpitatio debilium. Et quidem cordis aneuriſma, ferè nunquam non lethale erit; quo autem tempore ſors exitura ſit, ſæpe ipsâ inſtante morte, prævidere nequimus.

Quò paroxyſmi ſæpius, atque à causâ leviore, graſſantur, vel diutiùs perſtant, eò majore, mortis intempeſtæ, diſcrimine verſatur. Quæcunque adſunt ſigna, indies plerumque ingraveſcunt, ut citiùs ocyùs, tempore haud præviſo, variisque modis, mortem afferant.

Hanc cauſam haud raró excipit, aortæ aſcendentis aneuriſma, ex quo coſtis illiſis et abſorptis, ſenſim emineat extrorſùm tumor. Hinc tunicis, arteriæ potiſſimùm magnæ, extrorſùm diſruptis, vel in tracheam, vel in cavum thoracis, derepentè æger de medio tollatur.

latur. Talis arteriæ ſaccus dorſi vertebris diu incumbens, oſſibus inde abſorptis, medullam poteſt ſpinalem comprimere.

Cùm Dr RUTHERFORD, propter aortæ aneuriſma, ut ſolet, affabrè diſſecaret, bis aderam ubi oſſa vertebrarum malè ſe habebant. Ita, fortè, vel medulla ipſa ſpinalis, vel varii nervi, comprimi poſſunt. In altero, enim, dum fuerat ſuperſtes, quædam etſi levia, orta erant ſigna paralyſeos.

Prout alii exoriuntur morbi, ut cor amplum eſt, vel ut ventriculi potiùs quàm auriculæ dilatantur, tantò eſt periculoſius. Eſt quoque interdum, in extremis diebus, cutis lividior; et ſpirandi difficultas adeò ingraveſcit, ut rectâ ſolùm cervice ſpiritus trahatur, et ab omni motu, vel cibo, prorſùs abhorreatur; certa, ſanè, ſuffocationis ingruentis, et citæ mortis, indicia!

Si

Si multùm impediatur ſanguinis in auriculam dextram reditus, vel ſi ſanguini in pulmonibus renixus eſt præter naturam, haud mirum ſi naſcatur hydrops. Serum quidem plùs minùs, ferè in quemvis corporis cavum, præcipuè in thoracem, et haud raròin pericardium, excretum manet. Reditu ſanguinis à cerebro ita impedito, apoplexia, vel ſanguinea vel ſeroſa, ſæpe provenit. Ab utroque equidem morbo, ab hydrope ſcilicet et apoplexiâ, mors haud raròcontingit.

CURATIO.

De variis curandi methodis diſceptanti, eæ primùm ſunt ſpectandæ, quæ, durante paroxyſmo, exhiberi poſſunt, vel quæ ſymptomata-

ta

ta præſentia et vehementiora, leniant tantùm vel ſedent; et illæ deinceps, quas in cauſas ipſas amovendas adhibere oportet, et quæ corporis temperiem hujuſmodi incurſionibus minùs exinde expoſitam efficiat.

CONSILIUM PRIMUM.

Est ubi multùm prodeſt, gravi inſtante paroxyſmo, ſanguinem detraxiſſe. Hoc interdum non tutò fieri, neque ſine periculo mortem ipſam afferendi, auctor eſt Morgagni; ſin autem magno dolore et anguſtiis æger laboret: ſi ſpiritum trahere ferè nequeat; ſi pulſus valido micet ictu; ſi plenitudo hæc, ex repreſſione ſoliti fluxûs, oriri videatur; ſi denique pauca adſunt, debilitatis vel hydropis ſigna, cautè ad tale remedium decurritur.

Cùm

Cùm pulſus fluxu haud ægro æſtuat, cùm ſyncope faciliter ſupervenit, cùm morbus ortus fuit ex animi affectionibus doloriferis, vel ex quâvis causâ quæ robur minuit, maximè exhibenda ſunt medicamina ſtimulantia, utpotè vinum potus generoſiores, ſpiritus ſalis ammoniaci, et ſimilia.

Multùm ſæpiſſime præbet auxilii medicamentorum antiſpaſmodicorum adhibitio, utpotè opii, ætheris, camphoræ, aſæfœtidæ, &c. Nihil in hunc uſum meliùs plerumque inſervit, quàm hauſtus ætheris cum opio conjuncti.

Si paroxyſmus clarè eveniat ex aciditate in primis viis, vel ex flatu, detur magneſia in aquâ menthæ piperitidis, quæ multùm ſæpe ſalutis afferet. Plerumque tamen ſi paroxyſmus ſit vehementior, neceſſe eſt recurrere in

medicamina

medicamina vi antiſpaſmodicâ ſummè prædita. Ægro, ſi ſit animi deliquio expoſitus, nocere poſſunt anodyna. Pediluvium adhibere, et corporis ſuperficiem fricare, ſuadet Senacius.

Solamen fert plerumque ægrotis certa quædam corporis poſitio, quam eligunt, vel quia minùs moleſtam illam uſu comperiunt, vel quia ſenſu inſito doloris levationi conſulunt. Motûs cujuſvis omninò expertes, et aliquantulùm reclines, maximè leniuntur. Eſt ubi in alterum latus incumbunt, vel proſtrati paululùm pectus, pelvino ſuffulciunt. Infantes qui malâ cordis formatione laborant, ſæpe ſe in pectus proſternunt humi vel contra aciem menſæ, et ejulatus triſtes et halitus per vim ejiciunt.

Dura manûs preſſura in regionem hypochondriacam, vel inter coſtas ubi ſentitur pulſatio,

ſatio, dummodo lateri dextro æger innititur, palpitationis vim lenire videtur *.

CONSILIUM SECUNDUM.

In paroxyſmorum intervallo, in quicquid irritationem quoquomodò excitet, ſummoperè cavere oportet, corpus univerſum, et præſertim fibrarum muſcularium intentionem, roborare, et demùm cauſas omnes excitantes vel temporaneas evitare. Aliquando equidem, ſi vaſa, ſolitâ quâvis evacuatione, præsertim ſanguineâ repreſsâ, nimiùm et ſubitò ſint repleta, et ſi violenti hinc et formidabiles paroxyſmi, conſtanti et inſolitâ ſanguinis irritatione, eveniant, proderit forſan ex ipſo loco, vel ex corpore univerſo, ſanguinem emittere.

Scalpellum

* Balmanno de Palpitatione.

Scalpellum hodiè multò rariùs quàm olim à medicis usurpatur, et ipse quidem credo venam in hoc morbo incidere, spe plethoram medendi, haud unquam ferè esse vel necessarium vel salubre. Si fortuitæ sint plethoræ causæ, si mortem minitentur signa instantia, et si spes sit, auferendo irritationem, unde fuerit ortus, morbum in limine cohibendi, venæsectio forsan indicari videatur. Nequaquam verò est diutina hujusce evacuationis utilitas; sanguinis aucta est secretio, et brevi temporis spatio repetatur necesse est evacuatio, ne plethora, quæ indies ingravescit, lethalis fiat; et quò sæpius repetatur, eò sæpius repeti postulabit.

Quod sæpissime irritat, est conturbatio quælibet in primis viis, utpotè ex fæcibus alvinis, ex aciditate, flatu, vel vermibus. Non opus est ut hìc singulatim de dyspesiâ, vermina-

tione,

tione, aliisve, differamus. Notatu forſan dignum erit, nihilùm plùs in palpitationes medelam valere, quàm animum in functiones alvinas diligenter advertere. Plurimum certè hoc valet in omnigenis corporis affectionibus, potiſſimùm verò in morbis qui ad thoracis functiones pertinent, et inſignem habet et præſentem vim in generis nervoſi et muſcularis vigorem. Hoc efficere licet, partim victûs et morum ratione, partim catharticorum leniorum uſu, utpotè magneſiâ, rheo et aloë; pilula rhei compoſita, formula eſt utilis et commoda.

Si ex vaſis nimiùm repletis oriatur irritatio, viſcera præter naturam aperiri debent. Catharticorum draſticorum adhibitio plerumque eſt vitanda, tum quia irritationem magnam excitant, tum quia corporis vires nimium exinaniunt et deſiccant. Clyſteribus emollientibus aliquando opus eſt, qui ab infimâ inteſti-

norum

norum parte irritationem auferant, et corporis temperiem univerſam minimè deturbent.

Cavendum eſt poſt hâc, ut æger ſit deinceps cauſis ſolitis excitantibus, vel temporaneis, minùs obnoxius. Hoc fieri poteſt, uſu medicamentorum quæ tonica appellant, corticis ſcilicet Peruviani, colombæ, ſerpentariæ, chalybis, aquarum chalybeiarum, &c. Plurimùm verò valet aquæ frigidæ balneum, et mediocris et conſtans corporis ſub die exercitatio.

Medicamina tonica utiliter jungi poſſunt inter ſe, vel cum rheo et aloë. In balnei uſu, et exercitationis gradu, cautè æſtimanda eſt cujuſlibet ægri conditio, et morbi vis. Pro arbitrio ſuo dijudicet quiſque medicus, utrùm in augendum corporis robur, an in excitandum morbum, plùs valere videatur,

certa

certa quædam exercitatio, aut immerfionis in aquâ frigidâ impetus.

Sit cibus, æquè alimentum præbens ac concoctu facilis, et nequaquam irritationem excitet. Herbæ acefcentes omnimodis evitentur. Servetur modus in omnibus, et cohibeatur quilibet exceffus. Interdum forfan neceffe erit vinum, utì medicamen tonicum, modicè adhibere; dum verò bibendi intemperantiam femper deprecari oportet, eft ubi à latice generofiori erit omninò abftinendum. Plethoram equidem, ubicunque patet, optimè mederi poffumus, victu tenui, et modico corporis labore, quoniam hâc folùm viâ plethora amovetur, fimul ac corpus acquirit vires.

Si quid in animi affectionis, defideria, et cupidines, valemus, fi quid in divinæ illam particulam auræ aliâ quâvis quàm corporis operâ ratione efficere poffumus, magnoperè

in

in palpitationem ſanandam conferet. Si de animo philoſophari, ſit aliud quodvis quàm feriò nugari, et ſpecioſis ſomni ludibriis indulgere, quicquid animum irritet et exacerbet inferre ſedulò curemus, et quicquid purè tranquillet ſervare.

Mentem in ea intendere conemur, quæ ſtudia ſua excitent, et vires modicè exerceant, ſimul atque haud intentione nimiâ, neque ſolicitudine anxiâ, ægrum vexant. Officiis, uſu, conſuetudine, et convivio, cum cæteris hominibus conjungi, alacrem facit et hilarem ; dum ſolitudo, et curis et cogitationi nimiùm invigilare, et imaginationis deliramenta diutiùs fovere, mœſtitiam adfert, hebetudinem, et morbum.

Quamvis equidem cordis vitia omninò ſanare nequeat, plurimùm tamen prodeſſe poterit medicus peritus. Sæpe enim vel vitam

producet, vel mala quæ ſummovere nequit, leniet et emolliet. Adverſus hanc ſanè cauſam, medicamina nulla efficacia ſunt et idonea, et ſi cor ſemel ad functionem ſuam minùs valeat, abhinc in pejus ruere fit indies proclivius. Plures autem cauſas remotas, ſive excitantes, ſive quæ proclivitatem hanc efficiunt, multùm proderit evitare.

Ideò ab omnigenis cauſis quæ multùm vel ſubitò vaſa ſanguifera diſtendunt, quæ plus æquo genus nervoſum excitant, vel mobilitatem ejus augent, quæ denique pulmonum functionem, vel ſanguinis per pulmones circuitum impediunt, ſedulò præcaveatur.

Haud rarò morbi à palpitatione orti mala haud exigua ſecum afferunt, ideóque adverſus hos adhibenda ſunt remedia. Præ omnibus, excretiones, per fæces et urinam, aſſiduè

conſerventur,

conſerventur, et ſæpe vix quidquam prætereà fieri poteſt.

Si naſcatur hydrops, præſertim ſi in cavum thoracis aqua effundatur, remedium diureticum, digitalis purpurea, plurimùm valebit. Haud minùs enim ad renum actionem ciendam, quàm ad ſanguinis impetum minuendum, idoneum compertum eſt.

